

Revisionsrapport

Uppföljande granskning av barnkonventionen

Botkyrka kommun

*Tobias Bjöörn
Certifierad kommunal
revisor*

Februari 2014

Innehållsförteckning

SAMMANFATTAD BEDÖMNING.....	1
1. INLEDNING.....	3
1.1. UPPDRAG.....	3
1.2. AVGRÄNSNING OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT.....	3
1.3. KORT OM DEN TIDIGARE GRANSKNINGEN.....	4
2. GRANSKNINGSRESULTAT.....	5
2.1. MOTTAGANDET AV REVISIONSRAPPORTEN.....	5
2.2. OM BARNOMBUDSMANNENS ROLL, MANDAT OCH UPPDRAG.....	6
2.3. FORMER FÖR HUR BARNNS BÄSTA BEAKTAS.....	7
2.4. PERSONALENS KOMPETENS.....	9
2.5. FORMER FÖR UPPFÖLJNING.....	9
2.6. ÅTERRAPPORTERING TILL KOMMUNSTYRELSE OCH KOMMUNFULLMÄKTIGE.....	10
2.7. UTVECKLING AV FORMER FÖR DIALOG MED UNGDOMAR.....	11

Sammanfattad bedömning

Revisorerna har givit PwC i uppdrag att göra en uppföljning av en granskning som genomfördes 2008 av barnkonventionen i Botkyrka kommun. Uppföljningen ska dels undersöka vad som skett utifrån de förslag som granskningen utmynnade i, dels granska om kommunen utvecklat arbetet för att beakta barnkonventionen.

Utifrån de iakttagelser vi gjort i denna uppföljning gör vi följande bedömningar:

- I svaret på revisionsrapporten ställde sig kommunstyrelsen bakom rekommendationerna och betonade bland annat de skulle stödja förvaltningarna i implementeringen av barnkonventionen. I vår uppföljning har vi kunnat konstatera att det inte har skett i den utsträckning som angavs i svaret. Merparten av de åtgärder som beskrevs i svaret har inte genomförts.
- Barnombudsmannens roll och mandat bedömer vi har tydliggjorts i det avseendet att tjänsten nu tillhör enheten för Demokrati och mänskliga rättigheter samt att det finns en koppling till kommunens demokrati-beredning och en politiker med ansvar för barnrättsfrågor. Samtidigt har vi noterat att när granskningen genomfördes 2008 fanns det i beskrivningen av barnombudsmannens roll ett uppdrag att stötta förvaltningarna i arbetet med barnkonventionen. Denna del av uppdraget är emellertid borttagen numera enligt beskrivningen på hemsidan. Detta trots att just detta betonades i det svar som revisionen erhöll på revisionsrapporten 2008.
- Något samlat grepp i att utveckla metoder eller former för hur barns bästa beaktas har inte tagits. Rekommendationen från 2008 om att se över formerna för hur barns bästa beaktas (i den kommunala beslutsprocessen, samt i planering och genomförande av verksamheten) kvarstår således.
- Utbildning av politiker och tjänstemän i ämnet har inte skett på det sätt som svaret avgav. Enligt den planering som nu föreligger ska handlingsplanen på området som tas fram under 2014 även innehålla utbildning.
- När det gäller återrapportering och uppföljning har vi sett att kommunen under 2010 gjorde en, enligt vår bedömning, ambitiös uppföljning inom området hållbar utveckling med fokus på mänskliga rättigheter genom framtagandet av en särskild rapport. Det var vid granskningstillfället oklart huruvida en motsvarande uppföljning åter kommer att göras. Av svaret på revisionsrapporten framgick att utvecklad rapportering skulle ske på området, men utöver ovan nämnda rapport har vi inte kunnat erhålla någon information om att uppföljningen på området har utvecklats, vilket gör att det inte går att bedöma om utvecklingen är positiv eller ej.
- Avseende former för dialog med ungdomar ser vi det som positivt att ungdomsfullmäktige fortsatt har tjänstemannastöd som bistår dem i deras arbete. Vidare är det positivt att ungdomarna själva upplever att de har god

dialog och bra samarbete med några av kommunens nämnder/förvaltningar. Hur mycket och på vilket sätt ungdomar och ungdomsfullmäktige involveras och kan samarbeta med olika delar av den kommunala organisationen varierar dock. I flera delar är det vår bedömning att nämnderna ännu inte har landat i hur samspelet med ungdomsfullmäktige ska gå till. Vår bedömning är att det är viktigt att nämnderna är lyhörda och eftersträvar att finna former/arbetssätt som passar ungdomarna.

Utifrån ovanstående är vår samlade bedömning att rekommendationerna från den tidigare granskningen till många delar fortfarande är relevanta. Merparten av de åtgärder som beskrevs i kommunens svar 2008 har inte genomförts, vilket är otillfredsställande. Vår bedömning är därför att arbetet med barnkonventionen behöver utvecklas vidare.

1. Inledning

Under 2008 granskade revisorerna hur Botkyrka kommun omsätter barnkonventionens intentioner i den kommunala verksamheten. I granskningen konstaterades bl a att kommunen inrättat en lokal tjänst som barnombudsman och att styrsystemet för hållbar utveckling var förhållandevis ambitiöst. Samtidigt konstaterades brister vilket resulterade i ett antal rekommendationer.

Riksdagen har sedan den förra granskningen antagit Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige (Prop 2009/10-232). Där framgår bl a att barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem, aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan och att beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Revisorerna har beslutat att ge PwC i uppdrag att göra en uppföljning på området.

1.1. Uppdrag

Uppdraget består av att göra en uppföljning av den tidigare granskningen 2008. Uppföljningen ska dels undersöka vad som skett utifrån de förslag som granskningen utmynnade i, dels granska om kommunen utvecklat arbetet för att beakta barnkonventionen.

1.2. Avgränsning och tillvägagångssätt

Uppdraget är en uppföljning av en tidigare granskning och genomförs översiktligt.

Under uppföljningen har vi genomfört intervjuer med följande personer/funktioner:

- Lokal barnombudsman
- Chef för enheten Demokrati och mänskliga rättigheter
- Utvecklingsledare för ungdomsdemokrati
- Chef för enheten Ekonomi och styrning (telefonintervju)
- Tre ungdomar från Ungdomsfullmäktige

En genomgång har skett av relevanta dokument, såsom Ettårsplan, Årsredovisning och tjänsteskrivelse avseende svaret på revisionsrapporten från 2008.

De intervjuade tjänstemännen och ungdomarna från ungdomsfullmäktige har givits möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

1.3. Kort om den tidigare granskningen

Revisorerna genomförde under 2008 en granskning i syfte att belysa hur barnkonventionen beaktas i Botkyrka kommun.¹

I det följande återges sammanfattningen och de rekommendationer som den tidigare granskningen utmynnade i.

”Vi har sett att kommunen inrättat en särskild tjänst som barnombudsman och vi bedömer att kommunen har ett relativt ambitiöst styrsystem inom ramen för hållbar utveckling. Samtidigt kan vi konstatera att kommunen inte har några specifika mål eller styrdokument som gäller för barnkonventionen. Vidare menar vi att barnombudsmannens roll, mandat och uppdrag behöver tydliggöras inom organisationen. Vår bedömning är att frågan om implementeringen av barnkonventionen är viktig för det fortsatta arbetet inom kommunen och att frågan om vad som ska skötas lokalt respektive centralt behöver diskuteras.

Några barnkonsekvensanalyser i enlighet med den nationella barnombudsmannens riktlinjer genomförs inte i kommunen. Vår bedömning är att formerna för hur barns bästa beaktas i den kommunala beslutsprocessen kan utvecklas ytterligare. Vi menar även att det är viktigt att arbetet med barnkonventionen regelbundet uppmärksammas och följs för att säkerställa att det fortskrider i den takt kommunen önskar.

När det gäller kommunens dialog med barn och ungdomar är vår bedömning att tillsättandet av Ungdomsfullmäktige och barnombudsman har ökat barn och ungdomars inflytande över den kommunala verksamheten. Samtidigt har vi sett att det varierar hur nämnderna för dialog med ungdomar och fortfarande finns vissa frågetecken kring när och hur Ungdomsfullmäktige kan och ska involveras i verksamheten.

Med bakgrund av vår bedömning rekommenderar vi följande:

- Att kommunen tydliggör roll, mandat och uppdrag för barnombudsmannen i Botkyrka.
- Att kommunen ser över formerna för hur barns bästa beaktas i den kommunala beslutsprocessen, samt i planering och genomförande av verksamheten.
- Att kommunen tar ett samlat grepp i att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att förverkliga barnkonventionen.
- Att kommunen utvecklar gemensamma former för uppföljning av hur arbetet med barnkonventionen fortskrider.
- Att kommunen klargör hur ofta och på vilket sätt arbetet med barnkonventionen återrapporteras till kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.
- Att nämnderna utvecklar former för dialog med ungdomar för att ge dem ökat inflytande.”

¹ Granskning av barnperspektivet i nämndernas verksamhet, Botkyrka kommun, 2008-05-23

2. Granskningsresultat

2.1. Mottagandet av revisionsrapporten

Vi har tagit fram svaret som lämnades på revisionsrapporten från 2008. Av beslutsprotokollet framgår att kommunledningsförvaltningen delar uppfattningen att de utvecklingsområden som identifierats är relevanta:

”Kommunledningsförvaltningen ställer sig i stort bakom revisorernas rekommendationer. Sammanfattningsvis kommer inom ramarna för barnombudsmannens uppdrag ökad vikt att läggas vid att mer effektivt stödja förvaltningarna vid implementeringen av barnkonventionen.

Det ska bl.a. ske genom att erbjuda utbildning till chefer och medarbetare som en del av kommunens ordinarie utbildningsutbud och genom att utveckla en metod där bl.a. barns villkor beaktas för att redovisa vilka konsekvenser avgörande beslut har för ett hållbart Botkyrka. Vidare kommer rutiner för uppföljning av barns villkor och implementeringen av barnkonventionen att utvecklas som grund för en årlig rapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i kommunens årsredovisning. När det gäller nämndernas arbete med att utveckla former för dialog med ungdomar, kommer det att ingå som en del i den fördjupning av kommunens demokratiarbete som inleds under 2009.”²

I tjänsteskrivelsen framgår även bl a följande:

”När det gäller nämndernas arbete med att utveckla former för dialog med ungdomar, kommer det att ingå som en del i den fördjupning av kommunens demokratiarbete som inleds under 2009.”³

När det gäller uppdraget att stödja förvaltningarna vid implementeringen av barnkonventionen listar kommunen i svaret till revisionen ett antal områden där utveckling ska ske. Där betonas att ta fram underlag för strategisk utveckling av arbetet samt att samordna och stödja genomförandet i förvaltningarna. Arbetet skulle inledas under 2009 ”för att förbättra styrningen, samordningen och stödet för att integrera de sociala hållbarhetsfrågorna i kommunens verksamheter”. Ett antal områden specificeras i svaret:

- att utveckla rutiner för uppföljning och återrapportering när det gäller barns villkor och implementeringen av barnkonventionen i kommunorganisationen, bl.a. genom att barnombudsmannen ansvarar för att statistik varje år sammanställs om läget i kommunen utifrån de fem artiklar i barnkonventionen som Botkyrka särskilt prioriterar. Sammanställningen ska tillsammans med en redovisning av arbetet med att genomföra barnkonventionen i kommunen ingå i kommunens årsredovisning och på så sätt rapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- att som en del av kommunens ordinarie utbildningsutbud erbjuda grundläggande utbildning om barnkonventionen riktad till chefer och medarbetare samt ge möjlighet för enskilda enheter att få mer verksamhetsanpassad utbildning till stöd för att implementera barnkonventionen. Vidare kommer ett avsnitt om

² Svar på revisionsskrivelse – Barnperspektivet i nämndernas verksamhet (KS/2008:277), Kommunstyrelsen, protokoll 2008-11-03, Dnr KS/2008:277

³ Revisionsskrivelse - Barnperspektivet i nämndernas verksamhet, tjänsteskrivelse, 2008-10-15, Dnr KS/2008:277, s. 2

barnkonventionen att ingå i en grundläggande utbildning om hållbar utveckling som kommer att erbjudas alla nyanställda.

- att utveckla en metod där bl.a. barns villkor beaktas för att redovisa vilka konsekvenser avgörande beslut har för ett hållbart Botkyrka.
- att utveckla former för att stödja medarbetare i kommunorganisationen som jobbar strategiskt med de sociala hållbarhetsfrågorna, bl.a. med implementeringen av barnkonventionen.

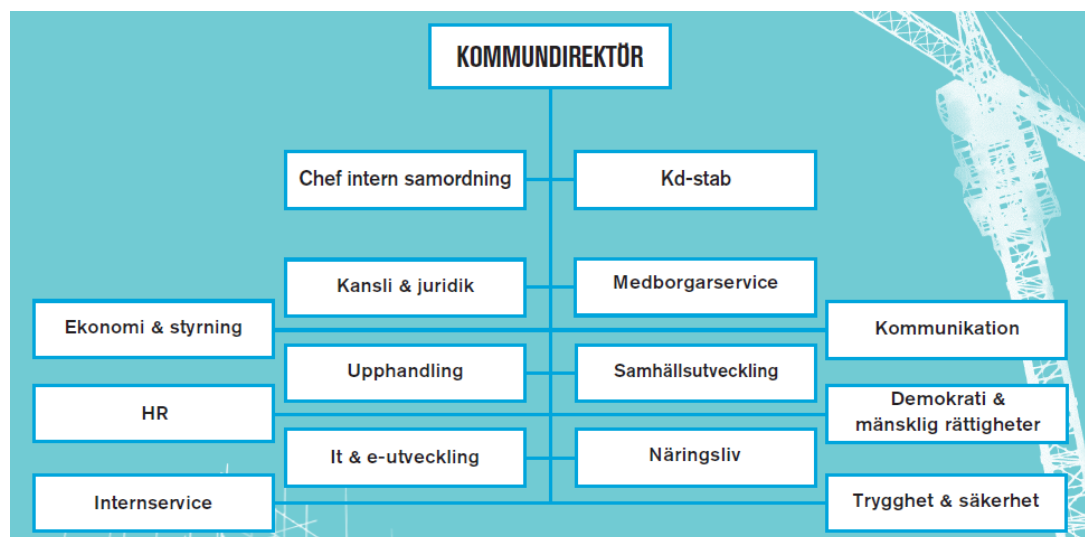
De nämnda insatserna syftar enligt tjänsteskrivelsen till att "säkra formerna för hur barns bästa beaktas i den kommunala beslutsprocessen, samt i planering och genomförande av verksamheten." I tjänsteskrivelsen kan i övrigt noteras att rekommendationen att nämnderna utvecklar former för dialog med ungdomar för att ge dem ökat inflytande ska behandlas inom ramarna för den strategi för demokrati och delaktighet som för närvarande bereds i kommunen.

I det följande går vi igenom hur kommunen har arbetet utifrån de lämnade rekommendationerna i revisionsrapporten.

2.2. Om Barnombudsmannens roll, mandat och uppdrag

Rekommendation i rapporten 2008: Att kommunen tydliggör roll, mandat och uppdrag för barnombudsmannen i Botkyrka.

Nedanstående bild är hämtad från kommunens hemsida och visar hur kommunledningsförvaltningen är organiserad. Den lokala barnombudsmannen har sedan 2012 sin organisatoriska tillhörighet i enheten Demokrati & mänskliga rättigheter.

Barnombudsmannens uppgifter beskrivs på hemsidan enligt följande:

- bevaka barn och ungdomars behov, intressen och rättigheter
- träffa barn och ungdomar regelbundet
- informera och utbilda om FN:s barnkonvention

- föra barn och ungdomars talan och se till att de själva kommer till tals
- föra barn och ungdomars talan när det gäller arbetsmiljön i förskolor och skolor
- coachar/råder ungdomsfullmäktige

När granskningen genomfördes 2008 fanns det i beskrivningen av Barnombudsmannens roll även ett uppdrag att stötta förvaltningarna i arbetet med barnkonventionen. Denna del av uppdraget är, kan vi konstatera, numera borttagen från hemsidan. Samtidigt har framgått i intervjuerna att ett huvudmål för barnombudsmannen under 2014 är att ta fram en handlingsplan för barnkonventionens uppfyllnad.

Oklarheterna kring barnombudsmannen 2008 rörde dock inte främst den skriftliga beskrivningen av uppdraget utan snarare mandat och roll inom organisationen. Under intervjuerna har det framkommit att tjänstemännen upplever att det finns olika mottaglighet i olika nämnder i hur frågan om barnkonventionen hanteras. Arbetsgången har enligt flera intervjuade blivit tydligare, t ex när det finns anledning att agera utifrån ett ärende som föranleder barnombudsmannen att uppmärksamma en nämnd på brister.

Den största skillnaden jämfört med 2008 som framhålls under intervjuerna är dock att mandatet upplevs som tydligare i och med att barnombudsmannen från och med 1 januari 2013 har en koppling till demokratiberedningen (under KS) samt att det finns en politiker i beredningen som är ansvarig för barnrättsfrågor. Barnombudsmannen själv upplever ett tydligare mandat från både chef och demokratiberedning att arbeta med frågorna, både regionalt i nätverk och med handlingsplanen i kommunen.

2.3. Former för hur barns bästa beaktas

Rekommendation i rapporten 2008: Att kommunen ser över formerna för hur barns bästa beaktas i den kommunala beslutsprocessen, samt i planering och genomförande av verksamheten.

Till att börja med har vi undersökt vad som sägs med bäring på barnkonventionen/ barnperspektivet i några centrala styrdokument, Strategi för demokrati och delaktighet, samt kommunens Ettårsplan.

- Botkyrka kommun har en Strategi för demokrati och delaktighet (daterad 2009-04-06).⁴ Målet med strategin är bl a att skapa nya möjligheter för dem som idag är underrepresenterade att känna sig delaktiga, delta och komma till tals i den lokala demokratin. I tillbakablicken som görs i

⁴ Strategi för demokrati och delaktighet, tjänsteskrivelse, 2009-04-06, Dnr KS/2008:392

strategin nämns att inrättandet av ungdomsfullmäktige var en metod som användes för att öka medborgarnas delaktighet.⁵

- I dokumentet talas huvudsakligen om medborgare generellt, oavsett ålder, kön etc. Barn och ungdomar nämns dock uttryckligen vid några tillfällen: Under området *Skapa större utrymme för deltagardemokrati* står att läsa att strategiskt fokus bl a är att "inom nämnderna utveckla nya former för dialog med unga och gamla" och "stödja en utveckling av kommunens ungdomsfullmäktige så att alla kommunens skolor är representerade och aktiva".⁶
- I kommunens Ettårsplan finns sex utmaningar inom området hållbar utveckling. En av dessa utmaningar är "Botkyrka har de bästa skolorna".⁷ För flerårsplanepreioden finns även sex målområden. Barn nämns bl a under målområde 2, Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter, där en underliggande indikator är ekonomisk utsatthet bland barn.⁸
- I ettårsplanens avsnitt som rör kommunstyrelsen åtaganden. Barnkonventionen nämns explicit under kommunstyrelsens mål 2a: Kommunstyrelseorganisationens styrsystem ska säkerställa en jämställd resursfördelning och bidra till en positiv utveckling av verksamheternas kvalitet och resultat för båda könen. Åtagandet är formulerat enligt följande: "Kommunstyrelsen ska säkerställa att kommunorganisationen följer barnkonventionen".⁹ Detta åtagande återfinns dock inte i Ettårsplanen för 2014. Olika generella mål finns men inte lika explicit kopplat till området.

Kopplat till den sista punkten ovan, där det sägs att KS ska säkerställa att barnkonventionen följs, kan vi notera att det under intervjuerna har framgått att inget samlat grepp ännu är taget i frågan. Det har också nämnts att det inte formulerats något specifikt mål för uppfyllandet av barnkonventionen. En handlingsplan för implementering av barnkonventionen ska emellertid tas fram under 2014. Detta uppges vara en uppgift som åligger barnombudsmannen.

I svaret på revisionsrapporten sades att kommunen skulle utveckla en metod där bland annat barns villkor beaktas för att redovisa vilka konsekvenser avgörande beslut har för ett hållbart Botkyrka. Vad som avses har varit oklart för några av tjänstemännen vi har intervjuat. De känner inte till att något har hänt på detta område.

⁵ Strategi för demokrati och delaktighet, 2009-04-06, Dnr KS/2008:392, s. 3

⁶ Strategi för demokrati och delaktighet, 2009-04-06, Dnr KS/2008:392, s. 11f

⁷ Ettårsplan 2013 – med nämndernas åtaganden 2013, s. 35

⁸ Ettårsplan 2013 – med nämndernas åtaganden 2013, s. 38

⁹ Ettårsplan 2013 – med nämndernas åtaganden 2013, s. 50

2.4. Personalens kompetens

Rekommendation i rapporten 2008: Att kommunen tar ett samlat grepp i att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens för att förverkliga barnkonventionen.

I svaret på revisionsrapporten sades bl a att det inom ramen för kommunens ordinarie utbildningsutbud skulle erbjudas utbildning om barnkonventionen riktad till chefer och medarbetare samt möjlighet att få verksamhetsanpassat stöd i implementeringsarbetet. Någon sådan utbildning har enligt de intervjuade tjänstemännen inte kommit att ingå i utbildningsutbudet. Barnombudsmannens förhoppning är att få med det i handlingsplanen som ska tas fram under 2014 (en utbildningsplan är tänkt att vara en del av handlingsplanen). Enligt uppgift från en av de intervjuade finns det många medarbetare som inte vet om att det finns en lokal barnombudsman i Botkyrka.

I svaret sägs vidare att kommunen ska utveckla former för att stödja medarbetare i kommunorganisationen som jobbar strategiskt med de sociala hållbarhetsfrågorna, bl a med implementeringen av barnkonventionen. Enligt uppgift har några sådana former inte utvecklats. Handlingsplanen som ska tas fram under 2014 är tänkt att möta även denna del.

Uppfattningen från de intervjuade tjänstemännen är att kännedomen och kunskapen om barnkonventionen varierar mycket inom kommunen. De är osäkra på huruvida det finns någon del i utbildningarna för anställda eller introduktionsutbildningen av nyanställda som berör barnkonventionen.

2.5. Former för uppföljning

Rekommendation i rapporten 2008: Att kommunen utvecklar gemensamma former för uppföljning av hur arbetet med barnkonventionen fortskrider.

I kommunledningsförvaltningens årsredovisning för 2012, under uppföljning och analys av mål 1. Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen, sägs följande:

”En av målgrupperna för demokratiarbetet är barn och unga. Medvetenheten om barnrättsperspektivet varierar i kommunorganisationen. Förvaltningarna har därmed behov av fortsatt stöd i att följa barnkonventionen. Under september genomfördes hållbarhetsveckan som i år hade fokus på ungas delaktighet och inflytande. I samband med hållbarhetsveckan genomfördes en nationell ungdomskonferens för att fira ungdomsfullmäktiges tioårsjubileum och ge underlag för vidareutveckling av kommunens arbete med att öka ungas delaktighet.”¹⁰

Vidare kan vi konstatera att det gjordes en uppföljning av hållbar utveckling med fokus på mänskliga rättigheter under 2010 (se vidare nedan under 2.6 om detta). När eller om en sådan uppföljning kommer att ske igen var inte klart vid tidpunkten för vår granskning.

¹⁰ Årsredovisning, Kommunledningsförvaltningen 2012, s.7

Några gemensamma former för uppföljning av hur arbetet med barnkonventionen fortskrider har vi inte kunnat ta del av i övrigt (utöver rapporten om hållbar utveckling från 2010) och inte heller uppmärksammats på under intervjuerna.

2.6. Åtterrapporering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige

Rekommendation i rapporten 2008: Att kommunen klargör hur ofta och på vilket sätt arbetet med barnkonventionen återrapporteras till kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

För år 2010 togs en årsrapport fram med kring hållbar utveckling, med fokus på mänskliga rättigheter.¹¹ Syftet var att ge en bild av utvecklingen i kommunen utifrån Botkyrkas sex långsiktiga hållbarhetsutmaningar ur ett mänskliga rättighetersperspektiv (MR-perspektiv). Rapporten innehåller 8 särskilda avsnitt, varav barnrättsperspektivet är ett:

- Antidiskriminering
- **Barnrättsperspektivet**
- Jämställdhet
- Ett interkulturellt Botkyrka
- Demokrati och delaktighet
- Folkhälsa
- Tillgänglighet
- Trygghetsbefrämjande arbetet

Målet med barnrättsperspektivet är att "alla barn ska kunna utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar". Fokus för arbetet 2010 var att stödja arbetet med implementering av barnkonventionen i kommunen.

Av den övergripande analysen och slutsaterna framgår bl a att de hearingar som barnombudsmannen har hållit var bra för att främja barn och ungas känsla av delaktighet och inflytande i kommunen. Avslutningsvis står följande att läsa:

"Det finns ett behov hos förvaltningarna av fortsatt stöd i genomförandet av barnkonventionen. Kommunledningsförvaltningen bör därför erbjuda förvaltningarna fortbildning i tillämpningen av konventionen"¹²

Av intervjuerna framgår dock att det bland tjänstemännen finns en uppfattning om att uppföljningen inte tillräckligt bra fångade de kvalitativa delarna av arbetet med MR-frågor och barnkonventionen.

¹¹ Årsrapport. Hållbar utveckling med fokus på mänskliga rättigheter 2010, s.9

¹² Årsrapport. Hållbar utveckling med fokus på mänskliga rättigheter 2010, s.9

I svaret på revisionsrapporten angavs att kommunen skulle utveckla rutiner för uppföljning och återrapportering när det gäller barns villkor och implementeringen av barnkonventionen i kommunorganisationen. Någon sådan rapportering har inte skett. En årsrapport av hållbar utveckling sammanställdes där barnrättsperspektivet ingick. Det är oklart om eller när en motsvarande sammanställning kommer att göras igen. Utifrån genomförda intervjuer har det inte heller gått att klarlägga på vilket sätt kommunen avser att klargöra hur rapporteringen på området är tänkt att ske.

2.7. Utveckling av former för dialog med ungdomar

Rekommendation i rapporten 2008: Att nämnderna utvecklar former för dialog med ungdomar för att ge dem ökat inflytande.

Förutom den lokala barnombudsmannen har Ungdomsfullmäktige i Botkyrka tillgång till stöd från en utvecklingsledare för ungdomsdemokrati. Den tjänstemannen, som även fysiskt är placerad bland strategiska tjänstemän i kommunhuset, fungerar som en lots och är ungdomarnas närmaste kontaktperson. Under intervjuerna har framförts att det inte tagits något samlat grepp i frågan om former för dialog med ungdomar, utan det betraktas som ett område där det fortfarande finns brister. Det har också nämnts att det krävs intresse från förvaltningschefer och respektive nämnds ordförande, något som uppges variera inom den kommunala organisationen. En av de intervjuade upplever att nämnderna var mer "på hugget" för några år sedan och intrycket är att intresset har mattats av något. Förvaltningarna till respektive nämnd upplevs kontakten bra med.

En iakttagelse från de intervjuade tjänstemännen är att ungdomarna i ungdomsfullmäktige inte tas in och involveras i ett tidigt skede. Ungdomsfullmäktige fungerar ofta som ett remissorgan. I intervjuerna tecknas en bild av att kommunen i vissa delar fortfarande provar sig fram i hur de ska involvera och arbeta med ungdomarna. Det ska dock sägas att de intervjuade tjänstemännen nämnder goda exempel där ungdomar har involverats. Ett sådant är arbetet med att ta fram en ny översiktplan där ungdomar har fått tycka till och delta i arbetet med olika förslag.

Botkyrka kommuns ungdomsfullmäktige firade 10-årsjubileum 2012. Ungdomsfullmäktige har en budget som uppgår till cirka 300tkr. Ett stormöte hålls varje månad, likväl som styrelsemöte. Fyra utskott finns: miljö, kultur/fritid, skola/utbildning samt internationella frågor. De fyra utskotten bestämmer hur tätt de träffas. Utskotten eftersträvar regelbundna träffar med den nämnd som är närmast deras frågor. Ungdomsfullmäktige besöker/träffar även KF en gång per år.

Ungdomarna själva som vi träffat från ungdomsfullmäktige upplever att deras roll idag är starkare än tidigare (utifrån den erfarenhet de har från sin tid i ungdomsfullmäktige). De ser dock flera områden där de kommunala nämnderna och förvaltningarna kan utveckla sin kontakt och samarbetet med dem. Till exempel varierar det inom den kommunala organisationen hur bra nämnderna är på att

involvera dem och möta upp på deras initiativ. Det finns ingen uttalad kontaktperson i nämnderna men det är något ungdomsfullmäktige siktar på att få till stånd.

Ungdomarna upplever att förvaltningarna borde vara mer intresserade av att hitta former för hur de ska arbeta med ungdomsfullmäktige. De involveras ibland genom att de får remissar, men dessa är inte sällan omfattande och komplicerade och svåra att hinna med. Under intervjuerna nämns dock några exempel där de har involverats tidigare än i remisstadiet. Ett sådant exempel är att ordföranden för ungdomsfullmäktige har ingått i styrgruppen under framtagandet av ungdomspolitisk handlingsplan.

Skolfrågor och tillhörande nämnd är ett område som ungdomarna lyfter där de upplever bra kontakt. Utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden fungerar bäst och når ut. Av intervjuerna framgår att det är de nämnder som hanterar mest typiska ungdomsfrågor (såsom skola och fritid) som ungdomsfullmäktige involveras i.

Under intervjuerna har det även framkommit att det finns bristande kännedom om ungdomsfullmäktige inom den kommunala organisationen. Det gäller både hur de arbetar och deras roll. Enligt uppgift har de medverkat på kommunfullmäktige och informerat om vilka de är.

2014-02-28

Tobias Bjöörn
Projektledare

Jan Nilsson
Uppdragsansvarig